

У нинішніх умовах розвитку ринкової економіки слід особливо відзначити важливість саме показника конкурентоспроможності. У час коли підприємства мають необмежені можливості у виборі діяльності, ресурсів, партнерів основною проблемою виступає наявність споживача. Якщо підприємство не має свого споживача, то воно не має ні прибутків, ні майбутнього. Саме отримання прибутків є рушійною силою будь-якого підприємства. Високий рівень якості продукції дає можливість підприємству завоювати свій сегмент ринку і свого споживача. Конкурентоспроможність продукції підприємства є основою всієї його діяльності, якщо підприємство хоч чимось буде поступатися своїм конкурентам, воно не зможе вижити.

Таким чином, ми бачимо, що якість має першочергове значення для споживача, а для виробника – це ключ до конкурентноздатності його продукції на ринку.

Список використаних джерел:

1. Альперин Л. Как предприятиям подняться по ступеням развития систем качества // Стандарты и качество. – 1996. – № 2. – С. 19-23.
2. Багрова І. В. Складові та фактори конкурентоспроможності / І. В. Багрова, О. Г. Нефедова // Вісник економічної науки України. – 2007. – № 1(11). – С. 11-16.
3. Конкурентна стійкість на ринку: оцінка конкурентоспроможності як чинник визначення стійкості підприємства ринку // Легка промисловість. – 2003, № 3. – С. 37.
4. Калашнік І. І. Контроль та управління якістю продукції на промислових підприємствах // Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. – 2009. – № 1.

Труш Т.В.

студент,

*Навчально-науковий інститут інформаційної безпеки
Національної академії Служби безпеки України*

ОСНОВИ ЗАХИСТУ ПІДПРИЄМСТВ ВІД ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ ВПЛИВІВ

Сучасний рівень розвитку демократизації та технічного прогресу зумовив значне розширення доступу до інформації. В. Цимбалюк характеризує інформаційну безпеку як стан інформації, в якому забезпечується збереження визначених політикою безпеки властивостей інформації [3]. На сьогодні існує значна кількість наукових праць з питань інформаційної безпеки, проте у більшості з них відсутній єдиний погляд на зміст поняття «інформаційна безпека» та «інформаційна безпека підприємства».

Як зазначає В. Фурашев, що інформаційна безпека – це вид суспільних інформаційних правовідносин щодо створення, підтримки, охорони та захисту бажаних для людини, суспільства і держави безпечних умов життєдіяльності.. Інформаційна безпека поділяється на інформаційно-технічну, та інформаційно-психологічну. Структура інформаційної безпеки підприємства формується з її інформаційно-аналітичного забезпечення, захисту інформаційного ресурсу та захисту підприємства від негативних інформаційних впливів [2].

Зважаючи на те, що інформаційна безпека має інформаційно-технічну та інформаційно-психологічну складові, та що інформаційно-психологічна безпека визначається як стан захищеності від негативних інформаційно-психологічних впливів, захист від них складатиме інформаційно-психологічну складову інформаційної безпеки підприємства, тобто, інформаційно-психологічну безпеку підприємства.

За таких умов, інформаційно-психологічну безпеку необхідно розглядати системно, як структурний елемент інформаційної безпеки, у сукупності з усіма іншими елементами. Забезпечення інформаційно-психологічної безпеки підприємства здійснюється шляхом виконання таких завдань:

- виявлення, аналіз та оцінка джерел негативних інформаційно-психологічних впливів;
- оцінка і прогнозування наслідків негативних інформаційно-психологічних впливів;
- розробка нормативно-правової та методичної бази забезпечення інформаційно-психологічної безпеки;
- розробка та реалізація комплексу заходів щодо запобігання та нейтралізації негативного інформаційно-психологічного впливу і забезпечення інформаційно-психологічної безпеки.

Інформаційна діяльність будь-якого суб'єкта підприємництва в ринкових умовах характеризується певними деструктивними чинниками, які зумовлюють небезпеку для існування, функціонування і розвитку підприємств, та визначаються як загрози.

Визначення загроз є однією з умов виконання вищезазначених завдань. «Загроза» є одним з ключових понять в проблематиці забезпечення безпеки взагалі та інформаційної безпеки, зокрема. У той же час серед фахівців ще не склалася єдина точка зору на істотні явища, що позначаються цим терміном. Загрози об'єкту захисту (об'єкту безпеки) не є чимось існуючим самостійно. Суть загрози в тому, що вона являє собою або прояв взаємодії об'єкта безпеки з іншими об'єктами, здатний завдати шкоди (збитків) її функціонуванню і властивостями, або аналогічний прояв взаємодії підсистем та елементів самого об'єкта безпеки.

Діяльність підприємств супроводжується безперервним процесом планування та прийняття рішень, що, у свою чергу, потребує надійного інформаційного забезпечення. Разом з тим, участь населення в економічному житті формує потребу об'єктивного та всебічного інформування його про діяльність суб'єктів господарювання, бо довіра населення відіграє неабияку роль не лише у формуванні попиту на продукцію та послуги підприємств, а й загалом зумовлює перспективи їх розвитку.

Найбільш вразливою ланкою у системі безпеки підприємства є людина. Ніхто не може завдати такої шкоди, як «свій», оскільки він, як правило, допущений практично до всіх секретів. У добре налагоджених кадрових системах здійснюється психологічний моніторинг ефективності діяльності кожного співробітника протягом усього часу його роботи в структурі [1].

Під психологічним моніторингом розуміється систематичне відстеження поточного стану і прогнозування можливих змін у системі безпеки методами і технологіями, напрацьованими в психології. Психологічне забезпечення, є також вкрай важливою та невід'ємною складовою інформаційно-психологічної безпеки підприємства.

Захист підприємств від інформаційно-психологічних впливів, як правило, здійснюється через мінімізацію ризику отримання негативного результату від нього. Водночас, в інформаційному протиборстві тільки заходами мінімізації вказаного ризику суттєвої зміни ситуації не досягти. Тут необхідно значно активізувати діяльність у даному напрямі, забезпечивши, насамперед, протидію інформаційно-психологічному впливу.

Забезпечення захисту підприємств від інформаційно-психологічних впливів є досить складною та трудомісткою діяльністю, особливо з погляду на швидкі темпи розвитку технологій впливу, та повільний розвиток захисту від нього. Така діяльність потребує відповідних знань та умінь, а також постійного і безперервного розвитку. Необхідно наголосити, що успіх у діяльності, та безпечне функціонування будь-якого підприємства забезпечується шляхом виконання усіх завдань в комплексі та за усіма напрямі з урахуванням специфіки підприємства.

Список використаних джерел:

1. Талызина Е.Н. Основные направления информационно-психологической безопасности организации // Научная сессия МИФИ-2006. Сборник научных трудов. В 16 т. Т. 14. Международное сотрудничество. Информационное право. – М.: МИФИ, 2006.
2. Фурашев В.М. Питання законодавчого визначення понятійно-категорійного апарату у сфері інформаційної безпеки / В.М. Фурашев // Інформація і право: науковий журнал. – К.: НДЦПІ НАПрН України, 2012. – № 1(4). – С. 46–56.
3. Цимбалюк В.С. Окремі питання щодо визначення категорії «інформаційна безпека» у нормативно-правовому аспекті / В.С. Цимбалюк // Правове, нормативне та метрологічне забезпечення системи захисту інформації в Україні. – 2004. – № 8. – С. 30-33.

Шовкова Л.В.*аспірант,**Полтавська державна аграрна академія***СТАН ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ**

Згідно Національної доповіді «Новий курс: реформи в Україні. 2010-2015», сільське господарство може стати джерелом високих темпів розвитку національної економіки. Так, зростання ВВП, яке обумовлене розвитком сільського господарства, щонайменше вдвічі ефективніше сприяє скороченню бідності, ніж зростання ВВП, отримане за рахунок інших галузей [1, с. 135]. Тому в сучасних умовах господарювання особливо актуальним є питання ефективності використання трудових ресурсів, адже достатня забезпеченість підприємств необхідними трудовими ресурсами, їх раціональне використання, а також високий рівень продуктивності праці забезпечують підвищення ефективності функціонування підприємств будь-якої форми власності.

Окремі теоретико-методологічні аспекти ефективності використання трудових ресурсів висвітлені у роботах таких вітчизняних вчених як Л. Березіна, Д. Богиня, М. Болюх, В. Дієсперов, О. Єрмаков, О. Грішнова, Л. Михайлова та ін.

Трудові ресурси, у найзагальнішому вигляді, – це кількість постійних працівників, які зайняті на основному виробництві, та ті, які входять до складу підприємства за допоміжною та основною діяльністю. Високоякісна підготовка, перепідготовка персоналу, що сприяє розширенню спектру його фундаментальних та практичних навичок, є важливим фактором ефективної діяльності, підвищення продуктивності праці.

Для оцінки трудових можливостей країни, регіону чи галузі необхідно знати реальний стан їх трудових ресурсів, тобто дослідити ефективність їх використання, яка значною мірою залежить від змін кількісно-якісних їх характеристик [2, с. 173]. Так, аналізуючи загальну кількість населення країни як кількісну характеристику трудових ресурсів, можна сказати, що за чисельністю населення Україна займає 6 місце в Європі. Станом на початок 2015 р. на території країни проживало 42,9 млн. осіб.

Формування трудових ресурсів сільськогосподарських підприємств значною мірою залежить від чисельності сільського населення. Так, у структурі трудових ресурсів України на Полтавську обл. припадає 4,2% сільського населення, що в абсолютному виразі складає 553,3 тис. осіб (станом на 1 січня 2015 р.). Чисельність сільського населення в Україні за 2010-2014 рр. зменшилась на 1086,9 тис. осіб, а у Полтавській області – на 38,7 тис. осіб. Частка його в Україні у 2014 р. становила 31,2%, у Полтавській області – 38,7% [3; 4]. Протягом 2003-2014 рр. прослідковується негативна тенденція скорочення населення в Полтавській області, а також серед міського і сільського населення.